

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie minimalnych norm dotyczących procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej w państwach członkowskich

(przekształcenie)

COM(2009) 554 wersja ostateczna – 2009/0165 (COD)

(2011/C 18/15)

Sprawozdawca: **Antonello PEZZINI**

Dnia 26 listopada 2009 r. Rada, działając na podstawie art. 262 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie minimalnych norm dotyczących procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej w państwach członkowskich (przekształcenie)

COM(2009) 554 wersja ostateczna – 2009/0165 (COD).

Sekcja Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Obywatelstwa, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 23 marca 2010 r.

Na 462. sesji plenarnej w dniach 28–29 kwietnia 2010 r. (posiedzenie z 28 kwietnia 2010 r.) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny 153 głosami – 2 osoby wstrzymały się od głosu – przyjął następującą opinię:

1. Streszczenie i zalecenia

1.1 Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) wyraża poparcie i uznanie dla prac Komisji mających na celu dostosowanie dyrektywy w sprawie procedur azylowych do propozycji przedstawionych w zielonej księdze⁽¹⁾ i planie działań⁽²⁾.

1.2 Przyjęcie traktatu lizbońskiego, do którego włączono między innymi Kartę praw podstawowych, zwiększyło znacznie zakres obowiązków i uprawnień Unii w dziedzinie azylu i imigracji.

1.3 Komitet jest przekonany, że Komisja wykonała godną uznania pracę w celu harmonizacji poprzednich dyrektyw w sprawie tak złożonego zagadnienia jak azyl.

1.4 Komitet jest zdania, że w ramach Europy socjalnej należy stworzyć odpowiednie warunki w zakresie azylu, inicjując procesy kulturowe, prawne i administracyjne, a także współpracę z państwami członkowskimi i krajami trzecimi.

1.5 Organizacje pozarządowe zaczynają odgrywać coraz bardziej kluczową rolę w kontekście, który jest coraz bardziej złożony i szybko się zmienia, między innymi ze względu na procesy globalizacji oraz kryzysy gospodarcze i ekologiczne. Komitet wnosi, by odgrywały one coraz większą rolę i by była ona określana przez społeczeństwo i decydentów publicznych.

1.6 Zadaniem organizacji pozarządowych jest z definicji udzielanie pomocy i wsparcia grupom znajdującym się w najbardziej niekorzystnym położeniu. Komitet uważa, że ich rola w zakresie pomocy i mediacji kulturowej staje się

niezbędna na wszystkich etapach opracowywania procedur przewidzianych przez krajowe i europejskie przepisy.

1.7 Komitet jest zdania, że podejmując wysiłki mające na celu harmonizację procedur i sposobów postępowania, Komisja powinna zawsze wykazywać się dużą troską i wrażliwością, gdyż dotyczą one osób, które z oczywistych przyczyn znajdują się w trudniejszej sytuacji i borykają się z większymi problemami niż inni.

1.8 UE powinna na wszelkie możliwe sposoby zapobiegać repatriacji uchodźców do krajów, w których zagrożona jest ich netykalność fizyczna i psychiczna lub nie są przestrzegane podstawowe prawa.

1.9 Zasadnicze znaczenie ma to, by wnioskodawcy mogli posługiwać się swym językiem ojczystym w trakcie procedur związanych ze składaniem wniosku o azyl i by na wszystkich etapach zagwarantowano im bezpłatną pomoc prawną.

1.10 Odrzucenie wniosku o ochronę międzynarodową musi być jasno uzasadnione i muszą mu towarzyszyć informacje, między innymi na temat procedury i terminu złożenia ewentualnego odwołania.

1.11 Jednakże wydalenie musi zostać zawieszona w oczekiwaniu na wynik ewentualnego odwołania.

1.12 Komitet uważa, że państwa członkowskie powinny podejmować wszelkie możliwe wysiłki – między innymi poprzez odpowiednią wymianę doświadczeń – by umożliwić osobom ubiegającym się o azyl podejmowanie aktywności zawodowej, edukacyjnej i kulturalnej w odpowiednim środowisku społecznym.

⁽¹⁾ COM(2007) 301 wersja ostateczna.

⁽²⁾ COM(2008) 360 wersja ostateczna.

1.13 Komitet jest zdania, że należy ściśle stosować zasadę *non-refoulement* i zastanowić się nad wspólnym poszerzeniem zakresu osób, które wymagają ochrony międzynarodowej, o maltretowane kobiety, osoby narażone na szczególne trudności i uchodźców ekologicznych.

1.14 Komitet uważa, że w państwach członkowskich należy apelować o poczucie współodpowiedzialności, by zapobiegać zjawisku nielegalnej migracji o podłożu ekonomicznym i ulepszać działania na rzecz osób, które ich rzeczywiście potrzebują, dążąc do podziału obciążeń i obowiązków.

1.15 Zdaniem Komitetu jest oczywiste, że państwa członkowskie powinny udostępnić więcej środków finansowych Komisji, tak by można było poprawić politykę włączenia społecznego osób ubiegających się o azyl.

1.16 Państwa członkowskie powinny wprowadzić odpowiednie zmiany do ustawodawstwa krajowego, wykazując się podobną gotowością do przeprowadzenia harmonizacji jak Komisja, która dała temu wyraz w ostatnich wnioskach o przekształcenie dyrektyw.

1.17 Komitet jest przekonany, że stworzenie, w ramach Europy socjalnej, odpowiednich warunków w zakresie azylu, zależy przede wszystkim od woli politycznej i wrażliwości państw członkowskich, wspomaganym przez jednolitą, odpowiednią procedurę proponowaną przez Komisję.

1.18 Komitet podkreśla szczególną sytuację kobiet, które mają o wiele więcej trudności niż mężczyźni ze złożeniem wniosku o azyl i otrzymaniem statusu uchodźcy. Apeluje zatem do Komisji o podjęcie wszystkich możliwych starań poprzez zaangażowanie państw członkowskich, by lepiej realizować zasadę równości płci, do której Europa już od długiego czasu przywiązuje dużą wagę.

1.19 Komitet uważa, że odpowiednio ukierunkowane procesy kształcenia mogą pogłębić zbiorową świadomość społeczną w celu akceptacji osób, które bardziej potrzebują pomocy i które w tradycji historyczno-religijnej krajów europejskich upatrują stałego punktu odniesienia.

2. Wprowadzenie

2.1 Tło historyczne

2.1.1 Początki prawa do azylu sięgają starożytnej Grecji, w której uznawano ochronę przed represjami gwarantowaną wzajemnie przez dwa miasta swym obywatelom lub ochronę przyznaną przez dane miasto wysokiej rangi osobistościom, np. ambasadorom itp. ⁽³⁾.

⁽³⁾ Nietykalność chroniła ponadto uciekinierów, którzy nie mogli zostać pojmami w określonych świątyniach uznawanych za nienaruszalne, od czego pochodzi etymologia słowa „azyl”.

2.1.2 Również w starożytnym Rzymie wraz z ugruntowaniem się *jus gentium* (prawa narodów) uznano prawo do azylu związane ze statusem obywatela ⁽⁴⁾.

2.1.3 Historia prawa do azylu wiąże się z rozwojem różnych form i przejawów *prześladowania* polegających na środkach represji stosowanych przez władze z powodów religijnych, filozoficznych czy ideologiczno-politycznych uznawanych za niebezpieczne dla struktury państwowej.

2.2 Zakaz dyskryminacji i ochrona praw człowieka

2.2.1 Rozwój kultury prawnej doprowadził do poszerzenia prawa do azylu. Konstytucje nowoczesnych państw demokratycznych przewidują zazwyczaj, że rząd musi odmówić *ekstradycji* cudzoziemca, jeżeli wniosek o nią został złożony z powodu przestępstw politycznych.

2.2.2 W związku z tym przepisy konstytucyjne obowiązujące obecnie w państwach europejskich stanowią, że cudzoziemiec, któremu zabroniono korzystania w swym kraju ze swobód demokratycznych, ma prawo do azylu na terytorium danego państwa.

2.2.3 Wyżej wspomniane postanowienia odnoszą się wyraźnie do uznania nienaruszalnych praw człowieka i do zasady niedyskryminacji. Zakaz dyskryminacji został zresztą wyraźnie zapisany w art. 14 *Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności* ⁽⁵⁾.

2.2.4 Zgodnie z art. 15 konwencji zakazu tego nie można uchylić nawet w wypadku, gdyby takie ewentualne odstępstwo było sprzeczne z innymi zobowiązaniami wynikającymi z prawa międzynarodowego.

2.2.5 Konsekwencją powyższego postanowienia jest wyeliminowanie krajowych klauzul opt-out w zakresie azylu, między innymi w celu pełnego wdrożenia i praktycznego zastosowania konwencji genewskiej dotyczącej statusu uchodźców z 28 lipca 1951 r., w formie włączonej do protokołu nowojorskiego z 31 stycznia 1967 r.

⁽⁴⁾ Prawo do obywatelstwa zostało ponadto upowszechnione przez edykt Karakalii w 212 r. n.e., który znosił wszelkie różnice w traktowaniu obywateli rzymskich i innych obywateli imperium.

⁽⁵⁾ Konwencja została podpisana w Rzymie 4 listopada 1950 r., a dołączone do niej dodatkowe protokoły zostały ratyfikowane i weszły w życie nie tylko w państwach członkowskich UE, lecz również w wielu europejskich krajach trzecich, co sprawia, że przepisy te mają większą wartość wiążącą z punktu widzenia prawa międzynarodowego i przepisów krajowych.

2.2.6 Traktat lizboński poszerzył kompetencje UE w dziedzinie azylu i imigracji. Włączono do niego Kartę praw podstawowych, która:

- gwarantuje prawo do azylu;
- przewiduje opracowanie wspólnych przepisów;
- wprowadza zintegrowany system zarządzania granicami zewnętrznymi;
- uznaje znaczenie współpracy z krajami trzecimi;
- poszerza kompetencje Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w dziedzinie azylu i imigracji.

3. Podsumowanie wniosku o przekształcenie dyrektywy

3.1 *Omawiany wniosek* ma na celu zakończenie realizacji drugiego etapu wspólnotowego systemu azylowego, który ma zostać wprowadzony wraz z jednolitą procedurą do 2012 r.

3.2 Celem jest wyeliminowanie luk i niedociągnięć obecnych norm minimalnych, które pod wieloma względami okazały się mało przystępne, skuteczne i sprawiedliwe, a także w niewielkim stopniu brały pod uwagę sytuacje indywidualne ⁽⁶⁾.

3.3 Proponowane zmiany sprzyjają przede wszystkim lepszej *harmonizacji* systemów proceduralnych. Dotyczą one ponadto dalszych *gwarancji* proceduralnych dla osób ubiegających się o azyl, ze szczególnym uwzględnieniem etapu rozpatrywania wniosków o ochronę i związanego z nimi procesu decyzyjnego, co sugerują zmiany orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w tej dziedzinie.

4. Uwagi ogólne

4.1 *Tworzenie warunków w zakresie azylu, w ramach Europy socjalnej*

4.1.1 Stworzenie w ramach Europy socjalnej warunków w zakresie azylu, opiera się na stałych procesach kształcenia, od wczesnej młodości, tak by zagadnienia te znalazły miejsce w zbiorowej świadomości społeczeństwa i klasy politycznej państw członkowskich.

4.1.2 Przy poszanowaniu praw podstawowych i zasad uznanych w Karcie praw podstawowych UE Unia Europejska przyjęła *dyrektywę Rady 2003/9/WE* z dnia 27 stycznia 2003 r. ustanawiającą minimalne normy dotyczące przyjmowania osób ubiegających się o azyl w państwach członkowskich.

⁽⁶⁾ Niesprawiedliwość procedur przyjętych przez poszczególne państwa członkowskie można wytłumaczyć przede wszystkim nadmiarem swobody uznania wynikającej z dyrektywy w sprawie procedur azylowych z 2005 r.

4.1.3 Paradoksalnie w ostatnich latach szybki proces globalizacji doprowadził do intensywnych przemian tożsamości, w związku z czym niemożliwe jest stworzenie systemu prawnego opartego na *uniwersalizmie*, takiego jak prawo rzymskie.

4.1.4 Konfrontacja różnych narodów i obecny klimat *niepokoju* o kontakty kulturowe wywołują zatem nowe obawy i niepewność, wskutek czego prawie wszystkie kraje europejskie dążą raczej do *restrykcyjnego* stanowiska w sprawie obywatelstwa i co za tym idzie – azylu.

4.1.5 Podejście to jest niemniej sprzeczne z pożądanym procesem integracji narodów i z dążeniem do budowania takiej Europy, która byłaby również Europą socjalną.

4.1.6 Konieczne jest zatem ściśle stosowanie zasady *non-refoulement*, a nawet można by zaproponować pomysł poszerzenia zakresu osób potrzebujących ochrony międzynarodowej. Zresztą już teraz różne dyrektywy UE uznają kryterium przesładowania szczególnego rodzaju, którego ofiarą padają niektóre kobiety i inne osoby *narażone na szczególne trudności*.

4.1.7 O ile w obecnym kontekście należy oczywiście odmawiać statusu uchodźcy uciekinierom uznanym jedynie za *migrantów ekonomicznych*, których dotyczą odpowiednie przepisy, to bardziej problematyczna wydaje się dzisiaj pozycja *uchodźców ekologicznych*.

4.1.8 Chodzi w istocie o osoby *zmuszone* do stawienia czoła zagrożeniom i niepewności wynikającym z *przymusowego* przesiedlenia spowodowanego degradacją środowiska, co wpływa w dużym stopniu na możliwość korzystania z praw człowieka, takich jak prawo do życia, wyżywienia, zdrowia i rozwoju ⁽⁷⁾.

4.1.9 Kwestiom tym można by poświęcić uwagę w ramach *przekształcenia* dyrektywy Rady 2004/83/WE z 29 kwietnia 2004 r. w sprawie minimalnych norm dla kwalifikacji i statusu; te nowe zagadnienia zasługują również na bardziej wnikliwą analizę we wniosku dotyczącym rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie utworzenia Europejskiego Urzędu Wsparcia w zakresie Polityki Azylowej (COM(2009) 66 wersja ostateczna).

4.2 Procedury szczegółowe

4.2.1 Z jednej strony procedura uznania statusu uchodźcy musi uwzględniać szereg środków ustawodawczych w zakresie bezpieczeństwa mających na celu zapobieganie nielegalnej imigracji i rozwiązywanie kwestii porządku i bezpieczeństwa publicznego związanych ze zjawiskiem migracji.

⁽⁷⁾ Należałoby zatem poszerzyć kryterium *bezpieczeństwa* jako podstawowej wartości dla człowieka. Uchodźcy ekologiczni padają ofiarą degradacji środowiska i związanych z nią zaburzeń równowagi społecznej, tak jak na przykład w wypadku stopniowego pustoszenia całych obszarów geograficznych w Afryce Subsaharyjskiej z powodu nowych form *agresywnej* spekulacji.

4.2.1.1 Jednakże z drugiej strony, zgodnie z wymogami Europejskiego paktu w sprawie imigracji i azylu z 2008 r., konieczne jest zorganizowanie imigracji legalnej przy uwzględnieniu priorytetów, potrzeb i możliwości przyjmowania imigrantów ustalonych przez każde z państw członkowskich, a także wsparcie integracji.

4.2.1.2 Z punktu widzenia tworzenia w Europie warunków w zakresie azylu, wskazane byłoby między innymi rozwinięcie partnerstwa zgodnie z zasadą *podziału obciążenia*, czyli solidarności w przyjmowaniu i rozmieszczaniu osób ubiegających się o azyl na całym terytorium Unii Europejskiej.

4.2.1.3 Procedury przewidziane we wniosku o przekształcenie dotyczące rozpatrywania wniosków o ochronę międzynarodową oraz odebrania przyznanego statusu, a także procedury przewidziane we wniosku o przekształcenie dyrektywy w sprawie *procedur* azylowych dotyczące odwołań od takich decyzji są zgodne z wymogami międzynarodowymi i z wymogami wynikającymi z przepisów UE.

4.2.1.4 Komitet uważa, że bardzo duże znaczenie ma promowanie i wspieranie organizacji pozarządowych, również w czasie trwania procedur przygotowywania i rozpatrywania wniosków o przyznanie statusu lub jego odebrania, a także odwoływania się od decyzji. W związku z tym proponuje, by w preambule lub w artykułach wniosku zawarto postanowienie na ten temat.

4.2.1.5 Zgodnie z terminologią wspólnotową ochrona międzynarodowa obejmuje zarówno uznanie *statusu uchodźcy* w rozumieniu konwencji genewskiej, jak i *ochronę uzupełniającą* przewidzianą dla osób, które nie mogą zostać odesłane do swojego kraju ze względu na poważne zagrożenia, chociaż nie spełniają wymogów koniecznych do tego, by uznać ich za uchodźców.

4.2.1.6 Przepisy poszczególnych państw członkowskich wdrażające wspomnianą dyrektywę w sprawie *procedur* azylowych wskazują zazwyczaj trzy poziomy kompetencji organów administracyjnych: przyjmowanie wniosków, rozpatrywanie wniosków i podejmowanie związanych z nimi decyzji.

4.2.1.7 Wszczęcie procedury wiąże się w każdym razie z zasadą, zgodnie z którą – poza pewnymi wyjątkami (europejski nakaz aresztowania itp.) – osoba ubiegająca się o azyl ma prawo do *pobytu na terytorium danego kraju i do traktowania z poszanowaniem godności człowieka* przez cały czas potrzebny do rozpatrzenia wniosku. Z uwagi na zasadę poszanowania godności człowieka pobyt w ośrodku recepcyjnym w oczekiwaniu na lepsze zakwaterowanie powinien być uznawany za wyjątek, a nie regułę.

4.2.1.8 Przewiduje się ponadto szereg gwarancji chroniących osoby ubiegające się o azyl: odpowiednie informowanie wnioskodawcy o wymaganej procedurze i o tym, czy wniosek został

przyjęty, możliwość nawiązania kontaktu z Biurem Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR), pomoc tłumaczy ustnych, osobista rozmowa wnioskodawcy z właściwą komisją, której członkowie przechodzą szkolenie wstępne i ustawiczne.

4.2.1.9 Komitet uważa, że należy podjąć szczególne wysiłki w celu wyszkolenia wykwalifikowanych pracowników FRONTEX, by lepiej:

- koordynować współpracę operacyjną między państwami członkowskimi;
- opracowywać wspólne przepisy w dziedzinie kształcenia;
- udzielić państwom członkowskim pomocy niezbędnej do organizacji działań w zakresie przyjmowania i repatriacji, przy wsparciu mediatorów kulturowych;
- przygotować urzędników w dziedzinie prawa humanitarnego UE w zakresie azylu, między innymi w świetle uruchomienia przyszłej agencji ds. azylu.

4.2.1.10 Komitet jest zdania, że ośrodki recepcyjne powinny być wykorzystywane wyłącznie tymczasowo, w wyjątkowych przypadkach, przy pełnym poszanowaniu Karty praw podstawowych. Osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową muszą mieć możliwość prowadzenia odpowiedniego trybu życia z punktu widzenia wszystkich jego aspektów: życia osobistego, usług opieki zdrowotnej, kontaktów społecznych i możliwości na rynku pracy.

4.2.1.11 Dyrektywa 2003/9/WE ustanawiająca minimalne normy dotyczące przyjmowania osób ubiegających się o azyl w państwach członkowskich pozostawia bardzo dużo swobody w zakresie dostępu do zatrudnienia. Komitet uważa, że wszelkie ograniczenia w dziedzinie zatrudnienia naruszają godność ludzką i przyczyniają się do pracy w szarej strefie, której skutkiem jest niesprawiedliwość społeczna.

4.2.1.12 Wreszcie przewiduje się możliwość odwołania się od decyzji wraz z bezpłatną opieką prawną zarówno na szczeblu *administracyjnym*, jak i *sądowym*. Komitet jest zdania, że należy zwiększyć bezpłatną pomoc prawną i administracyjną, nadając jej obowiązkowy charakter, a także zapewnić pomoc językową, na wszystkich etapach przewidzianych przez procedury.

5. Uwagi szczegółowe

5.1 Proponowane zmiany są zgodne z celem harmonizacji i aktualizacji procedur związanych z uznawaniem *statusu uchodźcy*.

5.2 Zasadniczo należałoby podjąć krytyczną refleksję nad przyczynami usunięcia z wniosku wyraźnej wzmianki o instytucji *azylu*.

5.3 Przywołanie w nowym dokumencie instytucji azylu można by rozumieć jako uznanie prawa wstępu na terytorium danego państwa, między innymi w celu wszczęcia procedury przyznania statusu uchodźcy, w oczekiwaniu na sprawdzenie warunków koniecznych do uznania tegoż statusu, wraz z zakazem wydalenia w międzyczasie.

5.4 Ponadto przywołanie prawa do azylu pozwoliłoby państwom członkowskim na zastosowanie nowej dyrektywy również w wypadkach, które wykraczają poza jej zakres stosowania (zob. art. 3, 4, 11 i 12 wniosku), gdy istnieją poważne względy humanitarne uniemożliwiające powrót do kraju pochodzenia, inne niż konkretne prześladowania⁽⁸⁾.

5.5 Komitet popiera proponowane zmiany, gdyż odpowiadają one wyżej wymienionym celom.

5.5.1 Niemniej przedstawia następujące uwagi:

5.5.1.1 *motyw (38)*: wskazane byłoby uściślenie, że wykonanie dyrektywy powinno być oceniane w regularnych odstępach czasu, przy jednoczesnym bardziej precyzyjnym określeniu terminu;

5.5.1.2 *motyw (41)*: należy bardziej uściślić zasadnicze zmiany do wcześniejszej dyrektywy, których transpozycja jest obowiązkowa;

5.5.1.3 *art. 2 lit. f)*: konieczne jest bardziej precyzyjne określenie organu rozstrzygającego, gdyż w niektórych krajowych systemach prawnych nie funkcjonuje pojęcie organu „quasi-sądowego”;

5.5.1.4 *art. 3 ust. 3*: dla przykładu należy wskazać ewentualne przypadki zastosowania dyrektywy w sytuacji, gdy wnioski dotyczący ochrony wykracza poza zakres stosowania

dyrektywy (zob. uwagi na temat nowego zjawiska uchodźców ekologicznych);

5.5.1.5 *art. 6*: postanowienie, dzięki któremu państwa członkowskie mogą wymagać, by wnioski były składane w wyznaczonym miejscu, wydaje się niezgodne z postanowieniami *art. 7* i zdaje się ograniczać pożądany i już przewidywany szerszy dostęp do procedury;

5.5.1.6 *art. 10 ust. 13 (*)*: we wszystkich przypadkach odmownych należy przekazać zainteresowanemu w jego własnym języku, a także jego prawnym przedstawicielom informacje nie tylko na temat przyczyny odrzucenia wniosku, lecz również na temat terminu (rozsądnego i akceptowalnego), a także sposobu i procedury zgłoszenia sprzeciwu oraz odwołania;

5.5.1.7 *art. 12 ust. 19 lit. d (**)*: uprawnienie właściwych władz do przeszukania wnioskodawcy i jego rzeczy osobistych może się okazać sprzeczne z gwarancjami konstytucyjnymi przewidzianymi przez różne systemy prawne państw członkowskich;

5.5.1.8 *art. 34 lit. c)*: konieczne jest uściślenie poważnych podstaw, jakie wnioskodawca może podać w celu uzasadnienia, że państwo trzecie uznane za bezpieczny kraj pochodzenia w rzeczywistości takie nie jest, chociaż Komitet uważa, że czasami trudne może być ustalenie jedomyślnie akceptowanej definicji bezpiecznego państwa trzeciego.

5.5.1.9 W tej kwestii przedmiotem refleksji może być ponadto wyrok C-133/06 Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 6 maja 2008 r., którym unieważniono *art. 29 ust. 1 i 2* oraz *art. 36 ust. 3* dyrektywy w sprawie procedur azylowych 2005/85/WE.

Bruksela, 28 kwietnia 2010 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Mario SEPI

⁽⁸⁾ W wypadku uchodźców, którzy opuszczają swój kraj nie z powodu wymierzonej w nich dyskryminacji indywidualnej, lecz z powodu istotnych wydarzeń (wojna domowa, powszechna przemoc, agresja zewnętrzna, klęski żywiołowe, uchodźcy ekologiczni itp.), zazwyczaj nie przewiduje się możliwości złożenia wniosku o uznanie statusu uchodźcy. Niemniej przepisy dotyczące imigracji umożliwiają stawienie czoła kryzysom humanitarnym wywołanym przez wyjątkowe zdarzenia, przewidując środki tymczasowej ochrony konieczne do odpowiedniego przyjęcia w stosownym czasie ewakuowanej ludności.

(*) W angielskiej (i polskiej – *przyp. tłum.*) wersji językowej jest to art. 10 ust. 2.

(**) W angielskiej (i polskiej – *przyp. tłum.*) wersji językowej jest to art. 12 ust. 2 lit. d).